

Capitolul I A

Simpozionul 2013

Moderatorul, Dna profesor dr. Mihaela Sanda Popescu: Bine ați venit la a XI-a ediție a Simpozionului Național „Petre Brâncuși”. Ne bucurăm mult că acest simpozion face parte de 11 ani din peisajul spiritual al urbei noastre și tot orașul participă la o acțiune amplă pe care primăria a organizat-o și care poartă numele de „Zilele orașului”. Participanții care au onorat acest simpozion sunt următorii: doamna viceprimar Iulia Vână (**aplauze**), domnul profesor Laurențiu Popescu, organizator (**aplauze**), domnul Petru Rusu, realizator de televiziune, București (**aplauze**), profesor Florin Berculescu, Liceul de muzică „Constantin Brăiloiu”, Târgu-Jiu (**aplauze**), conferențiar universitar dr. Rodica Nicolaescu, Universitatea Națională de Muzică, București (**aplauze**), profesor dr. Gheorghe Gorun, directorul Colegiului Național „Spiru Haret”, Târgu-Jiu (**aplauze**), profesor universitar dr. Cristian Brâncuși, UNMB (**aplauze**), profesor dr. Mihaela Sanda Popescu (**aplauze**), și profesor dr. Ion Popescu-Brădiceni, Universitatea „Constantin Brâncuși”, Târgu-Jiu (**aplauze**). În deschiderea lucrărilor o rog pe doamna viceprimar Iulia Vână să ne adreseze câteva cuvinte: **Doamna Iulia Vână:** Bună ziua, bine v-am găsit! Vreau să încep prin a mulțumi din suflet organizatorilor, cu toate că și noi, Primăria Municipiului Târgu-Jiu, suntem coorganizatori, pentru această invitație. Salut cu respect toate numele mari pe care doamna profesor le-a citit aici; ce pot să vă spun mai mult decât că particip întotdeauna cu sufletul deschis la acest gen de acțiuni. Așa cum am spus, ne aflăm la a XI-a ediție și am convingerea fermă că ne vom mai revedea la multe ediții de aici încolo. Vreau să vă transmit pe această cale și salutul domnului primar Florin Cărciumaru care, din păcate, așa cum știți, și cum a spus și doamna profesor suntem în plină perioadă de desfășurare a manifestărilor care sunt în cadrul zilelor Municipiului Târgu-Jiu; și-ar fi dorit foarte mult să fie prezent aici, alături de dumneavoastră, dar a trebuit să ne împărțim pentru a putea fi prezenți la toate acțiunile care se desfășoară în aceste zile. Salut organizarea acestui simpozion, salut și prezența tinerilor pe care îi văd aici în sală și cărora le mulțumesc, atât dumnealor cât și dumneavoastră, celor care ne faceți an după an să păstrăm memoria vie a unei mari personalități gorjene, aceea a lui Petre Brâncuși. Iată, încă o dată se adeverește că numele de Brâncuși este predestinat să nască oameni de valoare, oameni care ne fac să ne simțim mândri că

suntem gorjeni; ce pot să spun mai mult, decât atât, că urez succes desfășurării lucrărilor simpozionului și încă o dată vă mulțumesc din suflet pentru invitație (**aplauze**).

Moderatorul: Și ca să ne dăm seama de amploarea acestui simpozion, aș enumera câteva din activitățile cuprinse în zilele orașului: a început cu o procesiune religioasă dedicată sfinților Constantin și Elena, patronii spirituali ai orașului, competiții sportive, lansări de carte, expoziții de pictură și fotografie, spectacole de muzică populară susținute de orchestrele „Doina Gorjului” și „Maria Lătărețu”. Tot în această perioadă debutează Festivalul Național de literatură „Tudor Arghezi” și Simpozionul „Petre Brâncuși”. Vreau să spun că în această cavalcadă de activități, Simpozionul Brâncuși este o invitație la a ne venera profesorii, a ne venera înaintașii, gest care ne este foarte necesar de când învățământul nostru, să recunoaștem, este în impas. Va mai fi organizată o paradă a liceelor, ziua majoratului iar în centrul orașului, pe Aleea personalităților vor fi dezvelite câteva stele de granit dedicate următoarelor personalități: actrița Elvira Godeanu, care a dat și numele teatrului din Târgu-Jiu...(**aplauze**)...regizorul Sergiu Nicolaescu...(**aplauze**)...poetul Tudor Arghezi, tot astăzi...(**aplauze**)...iar prima stea pe Aleea personalităților a primit-o Constantin Brâncuși...(**aplauze**)... Primul cuvânt aparține domnului profesor Florin Berculescu. Aș dori să-i fac o scurtă prezentare. S-a născut la Târgu-Jiu, oraș în care și-a început pregătirea muzicală în anul 1977 cu profesorul Mihai Mănescu și trei ani mai târziu cu profesoara Mihaela Popescu. Adevăratele sale preocupări privind studiul muzicii au apărut în urma contactului cu personalități precum Aurelian Octav Popa și Mihai Ungureanu (1986). În anul 1987 devine elevul profesoarelor Mariana Ilie (pian) și Cornelia David (teorie) la Craiova, iar din anul 1990 beneficiază de îndrumarea reputatului pedagog Gabriel Amiraș. Absolvă, în 1996, Academia de Muzică din București, secția Compoziție, la clasele profesorilor Dan Constantinescu, Dan Dediu, Anatol Vieru și Aurel Stroe, studiind totodată și pianul în cadrul secției de pian principal după Gabriel Amiras cu Viniciu Moroianu. Beneficiază tot acum, de îndrumarea dirijorului Valentin Gruescu. În calitate de pianist a susținut peste 300 de concerte și recitaluri, în majoritate la Târgu-Jiu dar și la Râmnicu Vâlcea, Craiova, București (pian, muzică de cameră, acompaniament), abordând un repertoriu vast.

A participat la cursuri de măiestrie ținute la București de interpreți străini (Gerard Fremy, Martin Hughes, Hao Huang, Serghei Kovalenko) și a fost invitat, împreună cu formația „Magnificat”, la Festivalul Muzicii Contemporane (București 1995). A urmat cursuri de specializare în Franța, la Marsilia, cu Georges Boeuf (compoziție și pian). A susținut la Târgu-Jiu, împreună cu violon-

celistul Mircea Suchici, recitaluri, a dirijat Orchestra de Cameră „Lyra Gorjului”, a concertat în calitate de pianist. A desfășurat o intensă activitate de profesor de pian și acompaniament la Liceul de Artă „Marin Sorescu” din Craiova și la Liceul de Artă „Constantin Brăiloiu” din Târgu-Jiu, unde este profesor în prezent. Filarmonica „Oltenia” l-a promovat constant și în calitate de compozitor. Este membru al formației camerale „Omnia Trio” - Craiova.

A fost invitat la Festivalul internațional de artă modernă de la Carei, în calitate de pianist și compozitor. A susținut recitaluri de muzică și poezie în compania unor mari actori români (Ilie Gheorghe, Ovidiu Iuliu Moldovan, Valeria Seciu, Florin Piersic) și a colaborat în cadrul unui amplu recital, cu naistul Gheorghe Zamfir. În prezent, se remarcă printr-o intensă colaborare cu Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu, unde este invitat periodic să susțină recitaluri de pian, cu aportul actorilor Marian Negrescu, Cosmin Brehuta, Mădălina Ciobanu. A desfășurat o intensă activitate metodică și didactică. A fost membru în jurii ale olimpiadelor zonale și ale unor concursuri naționale și internaționale de pian („Orpheus”, „Craiova Piano”). Președinte al concursului „Corală Gorjeană”. Este invitat în numeroase emisiuni de radio și televiziune locale și zonale (Craiova). De asemenea, a fost invitat al Simpozionului Național „Petre Brâncuși”. Acesta este cv-ul domnului profesor Florin Berculescu. Referatul său se intitulează „Puterea cuvântului”... (aplauze)...

Florin Berculescu: Stimat auditoriu, mă simt onorat să fiu invitat să spun câteva cuvinte în cadrul Simpozionului „Petre Brâncuși”....emoțiile sunt mari, ținând cont de faptul că, de obicei, mă manifest ca pianist, dirijor și mai puțin în calitate de vorbitor, dar, am să sparg gheața în cadrul acestei întruniri... Stimat auditoriu, mă simt onorat să fiu invitat de către distinsa familie a regretatului muzician Petre Brâncuși să vorbesc despre personalitatea Domniei-Sale. În mod cert, nu l-am cunoscut așa cum au avut ocazia mulți dintre dumneavoastră cei prezenți aici în această zi dar am plăcerea să mă fi intersectat în ecuația vieții mele cu maestrul. Poate vă întrebați de ce am ales acest titlu: „Puterea cuvântului”? Prima decizie a fost una cu totul întâmplătoare, vorbind cu doamna profesor Mihaela Sanda Popescu despre șirul de comunicări. Motivațiile adevărate au venit după aceea, gândind cum era cu adevărat, evident așa cum l-am perceput eu, Petre Brâncuși. Vorbea extrem de puțin și, ceea ce era mai important, ce vorbea punea totdeauna în fapt. Într-adevăr, cuvântul este cel care zidește, este făuritor de direcții, factor coagulant și catalizator uneori, conținând și explorând în/dinspre sine coordonate ale destinelor, vectori ai personalităților noastre în devenire. Exprimarea clară, concisă, conturează forța și nu puterea mesajului, forță care s-a manifestat încă din copilărie și asupra mea. Ce pot să

vă spun despre Petre Brâncuși fără să repet ceea ce au spus sau știu alți invitați? Selectând, îmi amintesc de vizita maestrului la Târgu-Jiu când a fost rugat să mă asculte la pian. Pentru mine, ca și pentru profesoara mea, doamna Mihaela Sanda Popescu, emoțiile au fost mari, pe de-o parte ținând cont de tinerețea și căutările de soluții didactice dublate de ambiția, buna pregătire profesională și de elanul doamnei profesor, inerente oricărui cadru didactic la începuturi așa cum am avut și eu parte 20 de ani mai târziu, dublate de talentul meu așa cum îl vedeau alții și de indisciplina mea binecunoscută, caracteristici ce însoțesc orice pianist atipic, care, deci, nu se încadrează în șabloane - și rigoarea, experiența și valoarea unui muzician cu experiență ca Petre Brâncuși, care văzuse mulți pianiști în diverse ipostaze. Nu mai știu ce am interpretat dar, îmi amintesc că mi s-a cerut să cânt o gamă, pe o octavă, separat, rar, moderat, repede, împreună, pe două octave, și așa mai departe, cerințele fiind mărite gradat, didactic. Eu am început să cânt gama pe tot pianul, evident, fiind oprit imediat și ordonat. Maestrul a plecat iar eu am continuat munca împreună cu distinsa mea profesoară și colegă acum. După continuarea și absolvirea școlii de muzică (așa cum era atunci), am făcut o pauză de doi ani și am continuat pregătirea la Craiova împreună cu doamna profesor Mariana Ilie cu care am început un tip de studiu ce a necesitat dublarea sa cu circa opt-zece ore de studiu individual zilnic în vacanțe, mai puțin de atât în timpul școlii, fiind elev la liceul „Tudor Vladimirescu”, în profilul matematică-fizică (a doua pasiune a mea), lucru care mi-a folosit enorm la secția compoziție pe care am absolvit-o prima dată. Acolo, în vederea admiterii în facultate, sub îndrumarea maestrului Petre Brâncuși am cunoscut, am fost dirijat de o altă personalitate muzicală care, din nefericire, nu mai este printre noi: este vorba de Sorin Vulcu, căruia îi port o vie amintire, Dumnezeu să-l odihnească! Acesta este al doilea moment important când m-am intersectat cu Petre Brâncuși. În acea perioadă, începusem la Muzeul Județean o serie de recitaluri de muzică și poezie cu actori și poeți gorjeni și nu numai, printre ei fiind și poetul Ion Popescu, rudă cu distinsa familie. Evident, relațiile de prietenie s-au înmulțit, am păstrat legătura atât cu maestrul (cu regretul că nu am cultivat-o atât cât aș fi dorit, dar începusem studenția cu două secții în paralel - pian și compoziție) cât și cu fiul Domniei-Sale, prezent aici și căruia îi aduc omagiile mele și pe această cale. Încercând să nu deviez prea mult de la titlul comunicării mele, pot să vă spun că, întocmai unui fir călăuzitor, prin „puterea cuvântului” unui maestru, și astăzi am respectat cu sfințenie studiul rar, gamele zilnice cu toată problematica lor, acest aspect încercând să îl introduc gradat drept cerință elevilor mei. Restul întâlnirilor au avut loc fie acasă, la Târgu-Jiu, pe strada Lainici fie, de câteva ori la Brădiceni, într-o imagine a

satului românesc cumva încremenită în vechime și cu un farmec greu de egalat. Atunci, la Brădiceni am surprins privirea lui Petre Brâncuși uneori pierdută, melancolică, scrutând zărilor. Ceva din nostalgia omului care a realizat multe pe Pământ și pe care am surprins-o parcă, m-a mișcat profund. Aș fi vrut să-i fi spus mai multe dar n-am putut. Era ultima noastră întâlnire... Știu cu siguranță acum că muzica înseamnă vrajă, învrăjire, evadare din mundan/teluric, întoarcere la origini rememorând, redimensionând, reclădind uneori sau de fiecare dată în mod dureros, cu efort, cu răbdare, ca niște mici arhitecți supuși umil Creatorului Ceresc și mereu înrobiți puterii cuvântului ca în fața mării explozii inițiale și/sau inițiatice, tăinuind și tăinuți în forul nostru interior ca într-un turn de fildeș dar, de fiecare dată, lăsându-ne indescifrați, netăinuind nimic, cu o bucurie sălbatică și inocentă, sufletul nostru de copii publicului meloman. Îi mulțumesc Omului Petre Brâncuși că a reușit să pună o bornă devenirii mele ca muzician, prin rigoare, simplitate, severitate necesară și un spirit cutezător, mereu cald totuși, dându-mi posibilitatea să evadez la rândul-mi prin „puterea cuvântului” din turnul meu de fildeș, smerit, mulțumind Creatorului că ați existat! (**aplauze**)....

Moderatorul: Pentru că în sală sunt foarte mulți tineri, care n-au avut ocazia să-l cunoască pe maestru sau să audă prea multe despre Domnia-Sa, spunem că Petre Brâncuși a fost muzicolog, profesor universitar doctor la Universitatea Națională de Muzică din București, fostul Conservator „Ciprian Porumbescu”. A avut funcții de conducere foarte importante între anii 1968-1989 și este autorul unor lucrări fundamentale referitoare la muzica românească...În altă ordine de idei, nu că am uitat dar, privind în sală, aș dori să salutăm prezența domnului rector Vasile Bojincă de al Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu (**aplauze**)... și să nu creadă că l-am uitat, cu tot respectul și toată dragostea, domnul inginer Titu Pânișoară...(**aplauze prelungite**)...Să-l ascultăm în continuare pe domnul profesor doctor Gheorghe Gorun, directorul Colegiului Național „Spiru Haret” din Târgu-Jiu (**aplauze susținute**)....

Domnul Gheorghe Gorun: Cu siguranță, multă lume se întreabă... „da...ce tot caută acesta la Simpozionul „Petre Brâncuși” pentru că el nu are nici o tangență nici cu muzica, nici cu viața culturală....Explicația ar fi una deosebit de empirică... aceea că între personalitatea... devenită patron spiritual al acestui simpozion, muzicologul Petre Brâncuși și școala pe care eu o reprezint acum, există o legătură de la formator la format. Muzicologul Petre Brâncuși a învățat acolo, la Școala Normală de băieți din Târgu-Jiu care acum se cheamă Colegiul Național „Spiru Haret”. Deci aceasta ar fi singura și credibila explicație... M-am gândit...m-am răzgândit...m-am chinuit să găsesc un subiect pentru comunicarea mea de acum... Am găsit, am schimbat, am revenit și o să vă prezint în

acest moment o comunicare fără titlu... așa se cheamă... titlul urmând să-l formulez la finalul comunicării mele. Și, spre deosebire de alte dăți... la celelalte din zece parcurse, la șapte sau la opt am prezentat câte o comunicare sub forma socratică, adică liber, necitită, de data aceasta o să citesc comunicarea mea. E structurată pe mai multe părți.... dar n-o să consum foarte mult timp. Cine este discipolul muzicologului și profesorului Petre Brâncuși despre care aș putea eu să vorbesc astăzi? Cum era, este firesc, și el a absolvit Universitatea Națională de Muzică din București, secțiile dirijat de orchestră și compoziție. În timpul studenției, urmează cursurile de măiestrie interpretativă în Austria și Germania, acest din urmă curs desfășurându-se sub îndrumarea celebrului dirijor Sergiu Celibidache. Este doctor în muzică cu o exegeză despre estetica muzicală în viziunea lui Dimitrie Cuclin - personalitate proeminentă a muzicii românești - personalitate pe care și-o asumă ca model. Este muzicolog, membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România și al Societății Internaționale de Muzică Contemporană, creator sensibil, autor de lucrări camerale simfonice și vocal-simfonice, formator și mentor, la rândul său, a zeci de tineri dirijori din România și de pe alte meridiane. Ce înseamnă să fii discipol? Pornind de la definițiile Dicționarului Explicativ al limbii române, conform cărora discipol înseamnă, citez: „...persoană care trăiește în preajma unui maestru primind învățăturile lui și adesea dezvoltându-le” sau „persoană care adoptă, urmează și continuă doctrina, învățătura sau principiile cuiva”, și așa mai departe... preluând din text cel mai frumos exemplu sau cele mai frumoase exemple - apostolii sunt discipolii lui Cristos, Platon este discipolul lui Socrate, mi s-a părut că cel mai potrivit din perspectiva definiției formulate de DEX și după propria-mi părere, spre a-l numi discipol al părintelui spiritual al simpozionului nostru, este Cristian Brâncuși (**aplauze în public**). **Dna Sanda Popescu, moderatorul simpozionului:** Înainte de a da cuvântul următorului invitat... **DI Gorun:** Nu, nu că n-am terminat! Voci din prezidiu: N-a terminat! (**amuzament în sală și în prezidiu**). **DI Gorun către dna moderator:** Ce sunteți așa emoționată? (**râsete și amuzament**). **Cristian Brâncuși** (către dna Popescu): A zis că are discursul structurat pe mai multe paliere... **DI Gorun (cu bonomia-i binecunoscută):** Tocmai când vorbesc liber să fie așa de scurt? (**amuzament**)... (**după câteva clipe....**) Șansele ca el să-și urmeze tatăl, să-i fie discipol lui Petre Brâncuși, erau de netăgăduit. Așchia nu sare departe de trunchi, spune o butadă veche și îndelung verificată... Excepțiile întăresc regula.. Istoria culturii și a civilizației ne oferă infinite exemple de dinastii în toate domeniile. De la elita spirituală, culturală, publică, la creatorii de bunuri materiale. Vorbim de dinastii de oameni politici, uneori strălucite, alte ori jalnice, de dinastii de profesori și profesori universi-

tari, de dinastii de medici, de cărturari, de ingineri, de ofițeri și militari, de dinastii de meșteșugari, de țărani etc., etc. În atare evidente, Cristian Brâncuși a fost sortit să-și urmeze tatăl, să-i împărtășească și să-i dezvolte doctrina, vezi definiția DEX, să-i perpetueze numele. Dacă s-ar fi întâmplat altfel, ar fi trebuit să ne mirăm.. întâmplându-se, cum s-a întâmplat, ne aflăm într-o perfectă logică a devenirii.. Cum a ajuns Cristian discipolul lui Petre Brâncuși? S-a născut la Târgu-Jiu, și s-a îndrăgostit de urbea care, prin naștere, îi este natală. A început pregătirea muzicală la vârsta de cinci ani, cam așa trebuie să se întâmple ca să faci performanță... așa cred și eu...îl știu bine pe Florin Berculescu, excepțional pianist, și știu că și el tot așa a făcut...N-am putut afla dacă a fost voia sa, a lui Cristian Brâncuși sau dorința tatălui.. Un lucru este sigur ... s-a înhămat... iertați-mi cuvântul... la o muncă de sclav, grea dar foarte plăcută și înălțătoare. Scriind această propoziție, mi-am amintit despre statutul muzicii în Evul Mediu și în Renaștere. Muzica era atunci regina universităților, contribuind hotărâtor la formarea elitelor intelectuale. Să revenim, totuși, la Cristian Brâncuși. Oricine a ales... cuvântul poate fi folosit cu ghilimele ori nu...dacă a ales Cristian Brâncuși e fără ghilimele, dacă a ales Petre Brâncuși e cu ghilimele... **Cristian Brâncuși:** a fost o înțelegere, o combinație... **Gheorghe Gorun:** constatăm cu bucurie că alegerea a fost fericită. Plecat la școlile bucureștene, se dovedește un copil și un adolescent polivalent... Face sport, multe sporturi și mult sport, participă la activități, distracții, multe competiții care-i aduc satisfacții dar și emoții, participă la spectacole teatrale, concerte felurite, spectacole de operă dar nu neglijează, în nici un moment, cultura generală. La terminarea liceului se orientează spre templul muzicii, universitatea de specialitate. Tenace și hotărât, susține de două ori examenul de admitere, întrucât, în primul an, accidentat la fotbal, nu poate cânta la pian și ratează intrarea la secția „Dirijat de orchestră”. Ajunge la specializarea visată în urma unui nou examen.... Ce se întâmplase? Cu câteva zile în urmă jucase fotbal, își rupsese mâna, n-a putut susține proba de pian și n-a avut încotro și a trebuit să se ducă la secția de pedagogie muzicală. A avut șansa unui nou examen de admitere, l-a susținut și a ajuns acolo unde dorea...în anul al doilea de facultate, începe să dirijeze iar în 1976 are ocazia să participe la un curs de vară la Viena, prilej cu care se prezintă la un concurs pentru clasa de dirijat a „Academiei de Muzică și Arte Frumoase” din celebrul oraș și este admis. Bursier un an în capitala muzicii și a dansului, nu dansa...participa la spectacole dar așa se spune generic despre Viena, se dedică studiului și participă la intensă viață muzicală vieneză, cunoaște mari muzicieni, între care și celebrul dirijor Sergiu Celibidache. Marele dirijor îl invită la cursul pe care l-a susținut la Stuttgart. Sergiu Celibidache și-a pus amprenta pe arta dirijorală și componistică

a tânărului, pe atunci...și-acum este tânăr....oricum, mai tânăr decât mine.... Cristian Brâncuși. Prin Celibidache și pe cheltuiala sa...a lui Celibidache.... Cristian Brâncuși primește o bursă din cele zece oferite statului român de marele dirijor și compozitor. Contactul cu Celibidache îl maturizează și-i sporește statutul prestigiului. După un stagiu de șase ani la Filarmonica din Ploiești, ajunge dirijor la Orchestra de Studio a Radioteleviziunii Române, susține concerte, imprimă pentru fonoteca radio, pentru casa de discuri „Aksak” din Franța, dirijează concerte simfonice și vocal-simfonice, este prezent la mari spectacole de operă, cu mari soliști precum Eugenia Moldoveanu, Silvia Voinea, Nicolae Herlea ș.a. Participă la turnee și susține spectacole în zeci de țări din Europa, cele două Americi și Asia. Și, cum iarăși trebuia să-și urmeze tatăl și cum studiasse pedagogia muzicală, din 1992 este profesor asociat la Universitatea Națională de Muzică din București, catedra preferată și visată, aceea de „Dirijat de orchestră”. Pregătește studenți din mai multe țări din Europa, din S.U.A., din America de Sud și, bineînțeles, din România, pentru că îi place foarte mult să lucreze cu tinerii!... Ce alte motive m-au determinat să aleg această comunicare? Omenia lui, modestia lui...mă iartă că îi spun lui... se poartă în conclavuri din acestea, să le spunem, intelectuale, dacă e vorba de arta și știința supremă a Evului Mediu care a fost muzica, dragostea lui pentru cizelarea tinerilor și față de oameni în general, interesul său pentru a promova cultura muzicală românească, stindardul muzicii românești pe care îl duce cu el oriunde, cu orice prilej. Și, evident, nu în ultimul rând, prietenia care s-a legat între Domnia-Sa și mine. Vă spun foarte cinstit că nu am nici un interes să spun aceste lucruri, nu-i voi cere domnului Cristian Brâncuși decât atât - să rămânem la fel. Să rămânem, să ne respectăm și să ne prețuim unul pe altul, altfel n-o să-i cer nimic! Oricum, m-a invitat la concertele Domniei-Sale, și pe mine și pe copiii mei. În loc de concluzie, revenim la cercetarea doctorală realizată de domnul profesor Cristian Brâncuși din care preluăm următorul pasaj: „Mesajul lui Dimitrie Cuclin - scrie în teza sa de doctorat - este, exceptând afirmațiile ocazionale, unul optimist. (Și aș vrea să ni-l însușim cu toții!) Omenirea va continua să creeze, fenomenul componistic se dezvoltă neîncetat iar noi suntem îndemnați să scrutăm pătrunzător și încrezători în viitor. Dacă evocarea muzicii se rezumă la cinci mentalități dominante, și anume: religioasă - cântarea plană, psihologică – Bach, apostolică – Beethoven, mistică – Wagner și metafizică – Franck, gândirea funcțională tradițională a creat pedestalul pe care pornește a doua eră, definitorie, a istoriei omenirii: După era de zbatere pentru deplina deșteptare a conștiinței umane, aceea a divinizării omului!” Superb mesaj, extraordinar mesaj, parcă l-ar fi citit și Papa Francisc care ne spune „Aveți grijă de creație, pro-

tejați creația lui Dumnezeu!” Dumnezeu să vă aibă în grijă, domnule profesor Cristian Brâncuși! **Cristian Brâncuși:** Vă mulțumesc mult, domnule profesor! **(aplauze susținute).** **Gheorghe Gorun:** O să-mi spună companionul meu de diverse simpozioane, dl doctor Fometescu că am prezentat iarăși o comunicare de istorie de proximitate (amuzament în public).. Eu nu mă numesc proxi...mitist, ci imediatist sau specialist în istorie recentă...(din nou amuzament). Vă mulțumesc foarte mult. **..(aplauze)** îmi cer scuze... La „Spiru Haret”, astăzi, sunt trei întâlniri - una de 60 de ani, pe care am lăsat-o în desfășurare...60 de ani de la absolvire! ... și două de 10 ani și trebuie să mă duc neapărat acolo, măcar la cele de 10 ani, le-am fost și profesor și director și când au început și când au terminat...așa că trebuie să fiu acolo. O să vă rog să nu vă supărați, domnul Cristian Brâncuși, dna viceprimar și onorată asistentă. **Moderatorul:** Nu vă opresc dar, dacă vă grăbiți, din partea organizatorilor simpozionului, a Primăriei și a Consiliului local Târgu-Jiu, (citind)...Diplomă de excelență, se acordă domnului profesor doctor Gheorghe Gorun pentru contribuția la punerea în valoare a moștenirii muzicale lăsate de profesorul universitar doctor, muzicolog Petre Brâncuși. **(În aplauzele asistentei, se înmânează diploma iar dl Gheorghe Gorun mulțumește).** **Dna Sanda Popescu:** Înainte de a da cuvântul următorului participant, mulțumim dnei viceprimar Iulia Vână care ne părăsește, fiind implicată în alte activități ce se desfășoară în paralel cu acest simpozion, legate de Zilele Municipiului Târgu-Jiu. **Dna Iulia Vână:** Încă odată vă mulțumesc, vă felicit, domnule Cristian Brâncuși și sperăm să ne aflăm împreună mulți ani de aici încolo la acest simpozion. **Cristian Brâncuși:** Vă mulțumesc mult, dna viceprimar și vă rog să transmiteți domnului Primar Florin Cârțumaru, omagiile mele și întreaga grațitudine pentru ajutorul acordat în organizarea acestui simpozion. **(Dna viceprimar se retrage în aplauzele asistentei)....Dna Sanda Popescu:** Conferențiar universitar doctor Rodica Nicolaescu. Doresc să vă prezint câteva date din cv-ul său, desigur, rezumativ: Este conferențiar al Universității Naționale de Muzică din București, catedra „Teorie-solfegiu-dictat și Citire de partituri”. Din 1997 este doctor în muzică. Între anii 1990-1992 a fost cadru didactic asociat la Universitatea „Luceafărul” - București, unde a predat Teorie-solfegiu-dictat și Armonie. Timp de trei ani, 1998-2001, o întâlnim în calitate de cadru didactic asociat la Universitatea „Valahia”- Târgoviște, Facultatea de muzică, unde a predat Teorie-solfegiu-dictat. Rodica Nicolaescu a apărut în public în calitate de pianist acompaniator în recitaluri de lieduri și balade - la Filarmonicile din București și Ploiești, la Sala mică a Palatului din București, la Muzeul Peleş, în UNMB, pe diferite alte scene bucureștene în colaborare cu interpreți de renume și studenți. În același timp, a apărut în diferite concerte și concursuri ale unor

formații corale, dintre care amintim corala „Armonia” a Centrului de calcul al Armatei, Corul bărbătesc al Liceului militar de muzică, Corul Liceului militar de marină din Constanța. Ca pianist solist a apărut în concerte de protocol la sala Muzicii Reprezentative a Armatei, la Casa Centrală a Armatei împreună cu corul, soliștii și orchestra Ansamblului Artistic al Armatei. În calitate de pianist în ansambluri camerale a apărut în numeroase recitaluri camerale în sala Muzicii Reprezentative a Armatei. A organizat și îndrumat ciclul de concerte folclorice românești studențești cu titlul „Folclorul ca pasiune” și colinde în concertele UNMB dedicate Sărbătorilor de iarnă. În calitate de doctor în muzică - este referent oficial (membru) în comisii de doctorat și membru în comisiile examenelor parțiale de doctorat. Rodica Nicolaescu s-a remarcat prin susținerea de studii și referate la simpozioanele anuale din UNMB. Face parte din comisiile de elaborare de programe analitice la Teoria muzicii și Citire de partituri, pentru examenele de admitere la facultate, pentru studiile de licență și examenele de licență, pentru studiile masterale. Participă la elaborarea de solfegii și subiecte teoretice pentru diferite categorii de examene. A fost și este membră în juriile unor concursuri naționale de interpretare a folclorului muzical, cum ar fi „Vocea Populară”, organizat de Televiziunea Română. Acestea au fost, prin urmare, câteva date personale ale Rodicăi Nicolaescu. Îi urăm bun venit, și o invităm să-și prezinte alocuțiunea care are un titlu deosebit de sensibil care amintește de cuvintele lui Virgiliu care explicau cumva puterea sufletului, lacrimile care se adunau într-un suflet sensibil: AB IMMO PECTORE! Rodica Nicolaescu. (**aplauze**).

Rodica Nicolaescu: Mult stimată familie Brâncuși, onorat prezidiu, doamnelor, domnișoarelor și domnilor, vă rog să îmi permiteți să mulțumesc maestrului Cristian Brâncuși pentru deosebita onoare pe care mi-a făcut-o invitându-mă să particip la lucrările acestui simpozion. Devenit o tradiție culturală a Târgu-Jiului și nu numai, iată că „Simpozionul Național Petre Brâncuși” aflat la cea de a XI-a ediție, coincide acum cu marcarea, la 1 iunie, a 85 de ani de la nașterea maestrului. Acest fapt îi conferă evenimentului o importanță aparte, singulară, o încărcătură retrospectivă și afectivă unică. Măsurarea în grupe de câte cinci ani și în decenii, apoi în secole și milenii, ne face să comprimăm timpul cotidian și, prin aceasta, să ne apropiem treptat de cel istoric și, pe neobservate, spre cel infinit...Este sensul firesc și implacabil al trecerii omului pe planeta Pământ, cu dezideratul ca fiecare să lase o urmă constructivă așezată cu respect și pioșenie peste cele ale înaintașilor, și cu responsabilitate, ca zestre, generațiilor ce vor veni. Petre Brâncuși a făcut cu prisosință acest lucru. Personalitatea complexă și polivalentă a celui a cărui memorie o cinstim, face dificil orice efort de extragere, fără omisiuni, a acelor trăsături relevante și specifice care să o definească

numai din perspectiva didactică, în calitate de dascăl. Este de la sine înțeles că primele modele de profesor și, probabil, cele mai bogate în încărcătura sufletească le-a găsit aici, la Școala normală din Târgu-Jiu, instituție care, cu siguranță, avea la acea dată profesori eminenti, în buna și recunoscuta tradiție de seriozitate și competență a școlii românești. Și, când afirm acest lucru fără să știu date concrete, mă gândesc la tatăl meu, militar de carieră, care pe front, în liniștea dintre două lupte, dar și revenit acasă, în familie, recita cu o bucurie interioară pe care cuvintele nu o pot cuprinde, poezii întregi de Eminescu, Alecsandri, Coșbuc sau Topârceanu învățate în clasele primare (1924-1928) în satul natal din județul Dâmbovița sau la gimnaziul din Târgoviște (în provincie, nu-i așa ?) grație unor pasionați și dăruți dascăli, azi mari anonimi, care au cultivat suflet în sufletul elevilor lor. Începând cu 1950, la Conservatorul din București, contactul nemijlocit cu mari muzicieni ai culturii române - muzicologi, folcloriști, compozitori, dirijori, interpreți, pedagogi - aș numi aici pe George Breazul, Dragoș Alexandrescu, Victor Iusceanu, Ion Dumitrescu, Gheorghe Dumitrescu, Constantin Bugeanu, Nicolae Buicliu, Tudor Ciortea, Emilia Comișel, Sabin Drăgoi, Ion Vicol, Dumitru D. Botez, Vinicius Grefiens, Mircea Basarab, Ion Ghiga, Ovidiu Drâmba - îi va fi oferit studentului Petre Brâncuși deschideri spre noi orizonturi ale cunoașterii, spre aspirații profesionale înalte, simultane interiorizării unui model al ținutei universitare elevate, omniprezent în personalitatea maeștrilor săi. Ne este ușor să recunoaștem în prim plan pe George Breazul, a cărui personalitate imensă (și exprimarea nu e bombastică) a înrâurit profund destinul a numeroase generații de studenți. Petre Brâncuși îi dedica, putem aprecia că în semn de recunoștință, și pe fondul unei subtile afinități involuntare generate de originile oltenești comune, ani buni de cercetări concretizate în teza de doctorat intitulată „Semnificații actuale ale operei lui George Breazul” și în alte ópusuri deosebit de valoroase, menite a restitui, în folosul generațiilor viitoare, un inestimabil capital de știință și cultură. Din pleiada cincizecistă de cadre didactice recunosc, cu emoție, existența unor profesori comuni. În anii studenției mele la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București (1972-1976) am avut șansa să-i văd la lucru pe Ion Vicol și pe D. D. Botez, ca invitați ai profesorului Gheorghe Oprea, la câteva repetiții ale corului studentesc „Gaudeamus” din care făceam parte și care se pregătea să efectueze primul turneu al unui cor românesc în SUA. Se întâmpla în timpul rectoratului lui Petre Brâncuși. Am avut norocul ca, pe toată perioada studiilor, să fiu studenta profesorilor Dragoș Alexandrescu la teoria muzicii-solfagiu-dictat și Ion Dumitrescu la armonie. Cu mintea de acum pot să înțeleg și să apreciez cât de mult contează pentru unitatea, stabilitatea și continuitatea unei școli muzicale,

înțeleasă în sensul cel mai larg, puterea exemplului marilor dascăli manifestat în procesul de învățământ, în contactul direct, nemijlocit, cu un număr cât mai mare de generații. În acest sens, profesorul Petre Brâncuși este un model exemplar care aparține, la rândul său, unui nucleu de modele, liant între generații, alături de maestrul Dragoș Alexandrescu, Petre Crăciun, Dinu Ciocan, Myriam Marbé (care mi-au fost profesori), Victor Ceaicovschi, Alexandru Pașcanu, Ștefan Niculescu, Aurel Stroe, Tiberiu Olah, Sebastian Barbu-Bucur și încă mulți, mulți alții. Întâlnirea cu Istoria muzicii românești se făcea atunci, ca și acum, în anul terminal. În ochii mei și ai colegilor mei însemna întâlnirea cu rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, cu funcția academică cea mai înaltă, care, la acea vreme impunea prin tradiție, distanța; însemna, în același timp, întâlnirea cu profesorul Petre Brâncuși, dar și cu omul, pe care urma să-l cunoaștem, să-l apreciem și să-l iubim. Punctualitatea maestrului la intrarea și ieșirea de la curs impunea punctualitate tuturor, ca o regulă elementară necesară, devenită, deja demult, deprindere (atunci). Nu țin minte să se fi făcut vreodată apelul la curs, Sala 70 (acum, cu același număr, se numește amfiteatrul „Ludwig van Beethoven” în care eu îmi desfășor cursul de Teoria muzicii) era întotdeauna plină, aproape neîncăpătoare; studenții erau prezenți nu din jenă, sau, cu atât mai puțin, de frica rectorului. Motivul? Era deosebit de plăcut, de comod și de profitabil să audiezi un curs întotdeauna foarte bine documentat și argumentat, întotdeauna foarte bine organizat, sistematic și sintetic, cu exemplificări muzicale relevante, curs care se întipărea în conștiință firesc, aproape fără efort, curs pe care îl transformai cu ușurință în propriile notițe, bază a înțelegerii și pregătirii examenelor, bază solidă pe care se așezau informațiile lecturilor bibliografiei obligatorii și facultative. Este adevărat că generația mea nu a trăit studenția sub imperiul tentației irezistibile a banului, sau a constrângerilor materiale severe, justificatoare parțial ale absenteismului actual. Unii dintre noi erau tentați să chiulească pentru a vedea cât mai curând filmele noi de la cinematografele de pe Bulevardul „6 Martie” (aflat în vecinătatea Conservatorului), multe dintre ele considerate astăzi capodopere ale filmografiei italiene (în special), franceze sau ruse. Altele erau, însă, materiile unde îți permiteai să faci „o breșă”. Câtă dedicație, câtă putere sintetizatoare și, mai ales, câtă iubire și respect pentru student a risipit maestrul în efortul asumat responsabil prin care și-a transformat erudita operă de cercetare muzicologică și timpul aferent documentărilor, într-un util instrument didactic, concis, riguros, esențializat - cursul de Istoria muzicii românești - oferit săptămânal cu generozitate, prin viu grai, de la înălțimea catedrei sălii 70! Aceasta este o artă pe care numai dascălii cu vocație o stăpânesc. Pentru mine s-a constituit în model spre care aspir; numai trecerea

anilor, senectutea, dă măsura exactă a simplității explicării lucrurilor complexe. Vocea caldă, clară, ritmul așezat, intonația cu inflexiuni întotdeauna numai în limita și în folosul inteligibilului, creau o atmosferă propice concentrării tuturor, cu liniște interioară, asupra subiectului propus. Era măiestria didactică, talentul și dăruirea cu care Profesorul introducea în mințile noastre o cantitate imensă de informații dense și strict necesare, într-un număr de ore de curs, cu siguranță mai mic decât cel necesar parcurgerii aprofundate a culturii muzicale românești. (Acum este și mai mic, în situația în care s-au mai adăugat încă vreo 30 de ani de creații românești - unele de notorietate internațională.) Să nu credeți că vreau să idilizez, să eludez problemele pe care studenții trebuiau să le depășească la această materie universitară. Deși maestrul a selecționat atent, păstrând în repertoriul de recunoscut la examen numai ópusuri reprezentative istoric și stilistic, lista era destul de bogată în raport cu timpul obiectiv necesar asimilării ei prin audiții, și cu foarte multe piese „în primă audiție” pentru noi (chiar dacă în sălile de concert era obligatorie în epocă interpretarea unei compoziții românești, de regulă, aparținând unui compozitor contemporan). Comentariile, nemulțumirile și discuțiile pe această temă se produceau la seminarii, cu maestrul Grigore Constantinescu, tânăr asistent pe atunci. Nu cred că a ajuns vreodată ceva la urechile titularului de curs - nici dinspre asistent și (cu atât mai puțin) nici dinspre studenți. Nu de frică - mă repet. Cred, cu probabilitate minimă de eroare, că fiecare dintre noi se raporta suficient de corect, conștient și demn la o axă generală a valorilor, comună și acceptată, datorită căreia era dificil să te subestimezi sau să-ți supralicitezi locul. Rog să îmi fie permis să recunosc că, în ochii tinerei de 22 de ani, cât avea semnătura acestor rânduri, Petre Brâncuși trecea drept un bărbat foarte frumos; înalt, drept, cu trăsături armonioase, brunet autentic cu ochi negri extrem de pătrunzători. Întotdeauna îmbrăcat impecabil, cu bun gust și rafinament - costum elegant, cămașă alba, cravată asortată. Niciodată strident, epatant sau provocator. Prezența sa discretă, dar care, paradoxal, nu putea trece neobservată, degaja întotdeauna noblețe și distincție, stăpânire de sine și un calm suveran. Provineau aceste trăsături, atât de inconfundabile, din aura marelui înaintaș George Breazu? Posibil, probabil. Noi, studenții acelei serii, le priveam ca pe ceva firesc și bine cunoscut; doar crescuserăm în primii trei ani universitari sub auspiciile unor trăsături asemănătoare, uneori până la identitate, care aparțineau profesorului nostru de teorie-solfegiu-dictat, maestrul Dragoș Alexandrescu, un alt discipol al lui George Breazu, al cărui nume îl pomenea la curs ori de câte ori trebuia să ne atragă atenția în mod special în legătură cu acuratețea logică, cu importanța valorii științifice și de autenticitate a surselor de documentare, cu obiec-

tivitatea și detașarea afectivă, necesare în argumentarea ideilor într-un demers de cercetare autentică. Nu voi putea uita niciodată starea particulară de bine, de confort intelectual și de echilibru interior pe care le-am trăit în timpul examenelor la aceste două discipline (mult mai mult și mai special decât la celelalte) grație atitudinii celor doi maeștrii, atitudine pe care aș defini-o ca „neutralitate constructivă”, stimulative deopotrivă a creativității, a judecăților critice și a autocontrolului exigent. Rămân cu nostalgia acelor clipe și cu regretul neputinței cultivării acestei stări studenților actuali, din motive obiective, cel puțin: scurttimea examenelor orale (10-15 minute) ne obligă pe toți la derularea în viteză a răspunsurilor, iar a celor scrise, la utilizarea testelor cu răspuns deschis ori alegere multiplă care înlătură, din principiu, creativitatea și judecata critică. Opera teoretică a muzicologului Petre Brâncuși, contribuție valoroasă la istoria culturii românești, rod al preocupărilor sistematice și al documentării minuțioase în perimetrul explorat și neexplorat al muzicii românești din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre, a pus în circulație, într-o lumină personală de rafinată erudiție, informații extrem de interesante. Mănuirea inteligentă a instrumentelor specifice cercetărilor de tip umanist, pe fondul temeinicelor cunoștințe istorice, filosofice, estetice, stilistice, vor incita, cu siguranță, generațiile tinere la continuarea studiilor pe traseele deschise de autor și pe unele noi. Ar fi nedrept și trunchiant să acordăm operei teoretice a maestrului numai valoare (e drept) excepțională, istorică și muzicologică. Scrierile domniei sale sunt un instrument de lucru indispensabil deopotrivă profesionistului, datorită conținutului riguros științific, foarte sigur documentat și argumentat, studentului, prin organizarea didactică, logica și consecvența, dar și melomanului - iubitorului de cultură muzicală românească - prin stilul elegant și clar care poate încântă și convinge pe orice împătimit al lecturii. Cartea cu „Noțiuni elementare de teoria muzicii”, editată în anul 1964 la Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, scrisă în colaborare cu profesorul Paceag, reprezintă, prin prisma domeniului, un ópus unicat prin care ni se dezvăluie disponibilitățile muzicale multiple ale autorului și preocuparea constantă de a sprijini, de a ajuta acolo unde e necesar și atunci când e necesar. Acum, când scriu aceste rânduri, mă copleșește nostalgia, dar și bucuria întâlnirii cu un mare model al gestului universitar adresat studentului, cu muzicianul complex, care, deși a strălucit, a preferat să lumineze. Vă mulțumesc, maestre Petre Brâncuși, pentru opera teoretică așezată cu respect și pioșenie în templul culturii românești, și cu responsabilitate ca zestre generațiilor ce vor veni. Vă mulțumesc pentru că ați cultivat suflet în sufletul studenților dumneavoastră... **AB IMMO PECTORE!** **(aplauze prelungite)**

Dna Mihaela Sanda Popescu: Îl ascultăm în continuare pe tânărul profesor Laurențiu Popescu de la Colegiul Național „Spiru Haret” din Târgu-Jiu. Vreau să vă spun că pe Laurențiu l-am cunoscut făcându-i inspecțiile curente și inspecțiile speciale în vederea susținerii definitivatului și examenul de gradul II. Mi-a lăsat o impresie deosebită și nu mă mir că el continuă o dublă operă. În primul rând a fost desemnat de dl inginer Titu Pânișoară, care a inițiat acest simpozion și s-a ocupat și de buna desfășurare a lui ani de zile, să-i ducă munca mai departe...iar ca profesor de muzică nu face decât să perpetueze activitatea de dascăl de muzică pe care a desfășurat-o patronul nostru spiritual, Petre Brâncuși. Laurențiu Popescu va vorbi despre istoricul acestui simpozion. Titlul exact al comunicării ...ASPECTE CU PRIVIRE LA APARIȚIA, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA SIMPOZIONULUI NAȚIONAL PROF. UNIV. DR. MUZICOLOG PETRE BRÂNCUȘI (aplauze).

Laurențiu Popescu: Organizarea unui simpozion prin care să fie cinstită memoria, să se facă cunoscută activitatea și opera profesorului universitar doctor muzicolog Petre Brâncuși, a fost inițiativa domnului inginer Titu Pânișoară, care la rândul său a fost susținut în acest demers de profesorul Ion Sanda, în acea perioadă Director al Direcției de Cultură a județului Gorj și jurnalistul Ion Șoldea, iar ulterior, în mod temeinic și sub toate aspectele, de către domnul primar Florin Cârțumaru, care, începând cu ediția a III-a, a preluat organizarea și desfășurarea simpozionului.

De la început s-a apelat la familia maestrului, care a răspuns pozitiv și a oferit tot sprijinul de care a fost nevoie. Doamna Marieta Brâncuși precum și cei doi fii ai săi au pus la dispoziție toate informațiile necesare, chiar mai mult, domnul profesor Cristian Brâncuși a ajutat să fie prezenți aici la Târgu-Jiu, la fiecare ediție a simpozionului, un număr mare de personalități de prim rang din domeniul muzicii, care l-au cunoscut pe ilustrul nostru conjudețean, în calitate de coleg, profesor, sau distins conducător al unor instituții de mare importanță.

Astăzi are loc, așa cum a precizat moderatorul manifestării, doamna prof. dr. Mihaela Sanda Popescu, cea de-a XI-a ediție a Simpozionului Național prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși. Începând cu această ediție, s-a apreciat ca pe plan județean eu, profesor Laurențiu Popescu, să mă ocup de organizarea și buna desfășurare ale edițiilor anuale ale simpozionului, ținând o legătură strânsă cu domnul profesor Cristian Brâncuși, care va sprijini, ca și până acum, invitarea din capitală și din alte localități ale țării a unor personalități care l-au cunoscut pe profesorul Petre Brâncuși.

Ediția de astăzi a simpozionului are ca tematică „Discipolii profesorului univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși, partea a II-a”.

Având în vedere numărul mare de studenți care l-au avut ca profesor pe maestrul Petre Brâncuși, apreciem că această tematică va fi la baza mai multor ediții de acum înainte.

În ceea ce privește sprijinul Primăriei și al Consiliului Local, doresc să subliniez că domnul primar Florin Cârciumar, ne-a asigurat de tot sprijinul pentru toată perioada mandatului său, și îi mulțumesc încă odată cu acest prilej.

Pentru următoarele ediții ale simpozionului avem în atenție și alte tematici prin care să se asigure realizarea obiectivelor pe care și le-au propus inițiatorii de la început: cinstirea memoriei și cunoașterea operei.

Până în prezent, cele zece ediții ale simpozionului au avut ca tematică următoarele probleme: ediția I și-a desfășurat lucrările în perioada 1-3 iunie 2003 și a avut ca tematică „Prof. univ. dr. muzicolog - Petre Brâncuși - 75 de ani de la naștere”; ediția a II-a a avut loc în 17 iunie 2004 cu tematica „Prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși și Radiodifuziunea Română”; ediția a III-a, 5 iunie 2005 s-a numit „Prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși și Conservatorul «Ciprian Porumbescu» din București”; ediția a IV-a, în data de 4 iunie 2006 cu tematica „Prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România”; ediția a V-a, 27 mai 2007 cu tematica „Prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși și Opera Română din București”; ediția a VI-a, în 25 mai 2008 cu tematica „Prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși autor de cărți în domeniul muzicologiei”; ediția a VII-a, în 22 mai 2009 cu tematica „Dascălii prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși, partea I”; ediția a VIII-a, în 22 mai 2010, având ca tematică „Dascălii prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși, partea a II-a”; ediția a IX-a, în 22 mai 2011 având ca tematică „Dascălii prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși, partea a III-a”; ediția a X-a, 27 mai 2012, cu tematica „Discipolii prof. univ. dr. muzicolog Petre Brâncuși, partea I”.

Pentru viitor avem în vedere dezbaterea și altor probleme precum: activitatea pe plan internațional, culturalizarea maselor de cetățeni (la radio, concursuri, întâlniri, legătura cu presa, legătura cu Gorjul natal), cărțile scrise de Petre Brâncuși - analiză cu participarea specialiștilor, Petre Brâncuși - compozitorul.

Acestea sunt pe scurt câteva dintre aspectele cu privire la apariția, organizarea și desfășurarea simpozionului.

În încheiere, vă rog să-mi permiteți să adresez încă o dată mulțumiri și să exprim recunoștința noastră domnului primar dr. ing. Florin Cârciumar și tuturor celor care ne-au sprijinit în demersul nostru.

O mențiune specială am de făcut pentru dumneavoastră, stimați participanți la simpozion, care ați onorat de fiecare dată invitația noastră și ne-ați apre-

ciat eforturile. Dragi elevi de la Colegiul Național „Spiru Haret” și de la Liceul de Muzică și Arte Plastice „Constantin Brăiloiu”, vă mulțumesc că ați rupt din timpul vostru liber pentru a-l dedica artei. Muzica să fie pentru voi un izvor curat din munte care, pe unde trece, face să rodească pământul și, cu timpul, modelează și piatra. Vă mulțumesc pentru atenție! (**aplauze îndelungi**)... **Dna Mihaela Popescu:** Și eu țin să mulțumesc domnului Cristian Brâncuși care mi-a acordat acest spațiu în susținerea câtorva gânduri... Referatul meu se intitulează „Sinergia dascăl - discipol”:

În plină manifestare gorjencească, când Zilele orașului te copleșesc cu spectacolul lor, tema acestui simpozion este un prilej de liniște și adâncire spirituală pentru că ne reține într-un moment de venerație, față de cei care ne-au fost dascăli și încă ne-au rămas într-un colț de suflet. Ce-a însemnat ideea de familie în artă, ne-au spus-o într-o unică dăruire a creației, Scarlatti, Bach, Mozart. Haydn, Enescu și Brâncuși n-au avut copii, dar au avut urmași. Dascălul și discipolul se constituie într-un sistem în care suma elementelor e mult mai mare decât numărul lor, iar în artă fiecare e fiul cuiva. Când cineva încearcă reneșterea, asumarea unei independențe cu emfază, acela ori nu a realizat mare lucru, ori trăiește într-o obediență care nu-i îngăduie să fie recunoscător cui trebuie. Despre modelatorii de suflete se poate vorbi mult. Cea mai importantă rămâne familia spirituală care trăiește pentru ca alții să poată trăi, n-o adăpostim într-o casă, ci sub bolta sufletului. O singură dată l-am cunoscut pe profesorul Petre Brâncuși. Venise în Școala de Muzică și Arte Plastice din Târgu-Jiu; pe vremea aceea îl aveam elev pe Florin Berculescu care era prin clasa a VI-a, iar eu îmi făcusem un obicei de a-l prezenta personalităților care ne vizitau orașul. Maestrul a acceptat invitația de a veni acasă la Florin și acum, nu mi se mai pare deloc întâmplător că a vorbit de venerația lui Enescu față de părinții lui. Florin este acum colegul meu, interpret pianist și conduce catedra de pian a Liceului de Arte „Constantin Brăiloiu”.

La 26 mai, a X-a ediție a Simpozionului Petre Brâncuși a hotărât viitorul unui nou autentic talent, o voce deosebită. Daniela Popescu urma să susțină examenul de admitere pentru clasa a IX-a. M-am adresat onoratei asistente în speranța că se va găsi un loc pentru Daniela, la unul din liceele bucureștene. Inspectorul de muzică, Iulian Leventiu a îndrumat-o către Liceul de Muzică „Dinu Lipatti”, la clasa distinsei profesoare, Georgeta Ionescu. În ziua admiterii, candidații ascultau cu emoție la ușa sălii de examen: „... auziți, acum cântă profa!” „Ba nu e profa, e Daniela!” „Daniela cântă? Atunci noi ce mai căutăm pe-aici?”

Daniela Popescu venea din Stejarii Gorjului, dintr-o familie modestă, dar care a crescut-o frumos. Devenise eleva Scolii Populare de Artă din Târgu-Jiu,

la clasa prof. Aurel Popescu (simplă coincidență de nume). Concerta deja cu Filarmonica târgușiană, Lyra, reînființată în 2005, de inimosul director, Viorel Gârbaciu. Însuși numele Lyrei trăda continuitatea spirituală a mișcării artistice de la începutul veacului XX. Articolul despre acest eveniment mi-a fost publicat în Tribuna noastră, ziarul românilor din Montreal - Canada, la 7 iunie 2012, în cadrul rubricii Eveniment cultural de la Târgu-Jiu. Importanța acestui eveniment în viața Danielei, nu a însemnat doar o călduroasă recomandare care, pe un fond de „judecător” culpabil, ar însemna o „intervenție”. Sub îndrumarea distinsei profesoare, Georgeta Ionescu și la cei 14 ani ai săi, Daniela obține: Premiul I și Premiul special al juriului pentru cea mai buna interpretare a unui lied românesc la Concursul Național de Artă Vocală Interpretativă „Dimitrie Cuclin” de la Galați, 7-10 noiembrie 2012; premiul I la Concursul Internațional de Interpretare Muzicală și Coregrafie „Emanuel Elenescu” - Piatra - Neamț, 29 noiembrie - 1 decembrie 2012; premiul III la Concursul Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu” – Ploiești, 9 decembrie 2012 (concurs unde s-au acceptat cu greu, „elevi”); premiul I la Concursul Național de Interpretare „Achim Stoia” – Iași, 10-12 mai 2013.

Așa am considerat ca prezența dascălului e marcată, în timp, de faptele sale. A fi purtat în suflet este cea mai frumoasă aducere aminte, dincolo de convenționalismul oricărei consemnări, iar acestea sunt doar două exemple din seria ex abundantia mentis et cordis.

Închei, reluând un paragraf de la începutul comunicării mele: Ce-a însemnat ideea de familie în artă, ne-au spus-o într-o unică dăruire a creației, Scarlatti, Bach, Mozart. Joseph Haydn, George Enescu și Constantin Brâncuși n-au avut copii, dar au avut urmași. Dascălul și discipolul se constituie într-un sistem în care suma elementelor e mult mai mare decât numărul lor, iar în artă fiecare e fiul cuiva. Cea mai importantă rămâne familia spirituală care trăiește pentru ca alții să poată trăi, n-o adăpostim într-o casă, ci sub bolta unui suflet, **(aplauze îndelungate)...(amuzament în prezidiu)**. Dna moderator - arătând spre grupul ce aplauda entuziast - Elevii mei... Dragii mei elevi, oricum absențele voastre sunt deja motivate (râsete în public)...dar recunoașteți că n-ați mai participa la așa ceva...

Aceasta a fost alocuțiunea pe care am vrut să v-o prezint. Mulțumim încă odată, prezența acestui simpozion în viața culturală a municipiului nostru este semnificativă. Am vrut să vă ofer un exemplu concret, ce a însemnat un cuvânt bun și un spirit adevărat pentru un talent adevărat cum este Daniela Popescu. Poate, la ediția următoare, o invităm să ne cânte, **(aplauze)**. ...(după câteva secunde...) Următorul nostru invitat este domnul Petru Rusu, realizator tv.... I-am

prezentat cu plăcere și la ediția precedentă iar din acea prezentare am reținut câteva cuvinte care mi s-au părut decisive și care-l definesc perfect ca personalitate... Dânsul spune: „Și să nu uit... Nimic nu s-ar fi putut realiza fără eforturile duse uneori la extremă de echipele cu care am colaborat.. Se cuvine un gând de recunoștință... Venit uneori, cam tardiv, din păcate.... pentru toți cei care, având chemarea binelui în inimi, ne-au ajutat să ne realizăm visele și mă gândesc acum la toată suflarea artistică a neamului nostru, la vatra sufletului românesc care mi-au luminat drumul. Dar trebuie să închei cu două răspunsuri la tot atâtea întrebări pe care mi le-am pus introspectiv... Sunt mai bogat acum la capăt de drum? Da! Cum așa? Ai casă la țară? Nu, am o țară la casa mea! Mulțumescu-Ți, Doamne, pentru tot! Domnul Petru Alexandru Rusu cu materialul intitulat: „MAESTRUL PETRE BRÂNCUȘI, dascălul cu har unic și dăruire totală, care a luminat drumurile și sufletele multor slujitori ai artei muzicale românești.” Să-l ascultăm! **(aplauze) Domnul Petru Rusu:** Aș începe cu un motto: Mulțumescu-Ți DOAMNE că pe cărările vieții mele spre împlinirea unui vis frumos, mi-ai netezit pașii spre lumină îndrumat fiind de asemenea personalități muzicale precum cea pe care o omagiem astăzi într-un loc sfânt al patriei lângă Poarta Sărutului, Masa Tăcerii, Coloana Infinitului. Cu emoție firească evocăm astăzi, pentru a unsprezecea oară, pe maestrul PETRE BRÂNCUȘI, Omul de suflet, Muzicologul, Profesorul universitar și Omul de Radio de ale cărui îndrumări s-au bucurat multe generații de slujitori ai artei sunetelor. Onorat Prezidiu, Onorată asistență! Parcă ieri mă aflam în această primitoare sală pentru cea de a X-a ediție a Simpozionului Național „PETRE BRÂNCUȘI”, în calitate de discipol al maestrului. Port și acum în suflet lumina și căldura gândurilor exprimate de la această tribună în amintirea celui ce ne-a călăuzit pașii spre afirmarea noastră profesională cu dragoste părintească, pasiune și măiestrie ieșite din comun, alături de muzicieni de prestigiu ai Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București.

Anul trecut am mai trăit clipe emoționante care m-au îmbogățit sufletește, m-au făcut mai bun, mai înțelegător: Marea întâlnire, după patruzeci de ani de la absolvire, a promoției 1972 (Facultățile: Muzicologie, Compoziție, Dirijat cor, Pedagogie, Instrumente și Canto): încă un prilej de a ne aminti și de a mulțumi, măcar printr-o clipă de reculegere, celor plecați în depărtări, că fără luminarea drumurilor sau a cărărilor noastre spre împliniri, am fi rătăcitori și astăzi prin haosul lumesc.

Unul dintre deschizătorii drumurilor noastre, de aceeași spiritualitate și același profesionalism ca ale maestrului omagiat astăzi, este dirijorul IOVAN MICLEA, stabilit prin destin în orașul Vancouver, Canada, de unde ne-a transmis

la aniversare un mesaj cu care putem onora și personalitatea celui dispărut dintre noi, dar mereu prezent în sufletele noastre și în urmele pe care noi le-am lăsat grație învățăturii primite la vremea potrivită:

Din gândurile mele, multe,
Pe urmele ce le-am lăsat,
Găsesc mereu momente scumpe
De care sunt pe veci legat.

Din multele promoții bune
Pe care eu le-am păstorit,
Mărturisesc, ca-n rugăciune,
Că doar în voi m-am împlinit.

Cu voi, promoția de aur,
Eu am crescut ca profesor
Și din al inimii tezaur,
Cu dragoste-am dat tuturor!

.....

... „Voi mi-ați dat cele mai mari satisfacții ca profesor și îndrumător, în toți cei cinci ani petrecuți în Conservator! Voi ați fost cea mai mare serie de studenți și, categoric, cea mai bună din toată istoria academicului Conservator, ultima serie de studenți cu durata de cinci ani de studii, având rezultate foarte bune la toate disciplinele din planul de învățământ cât și la Examenul de Licență. Bravo vouă!” ... (Același maestru IOVAN MICLEA, căruia i-am rămas dator până dincolo de pragul vieții mele!)

Și nu numai domniei sale, ci tuturor celor care ne-au îndrumat pașii, cum au fost: Petre Brâncuși, Victor Iusceanu, Gheorge Dumitrescu, Vasile Iliuț, Ovidiu Varga, Dinu Ciocan, Tudor Ciortea, Dan Constantinescu, George Bălan, Vasile Dinu, Ion Șerfezi, Alexandru Tănase, Adriana Sachelarie și mulți alții...

Acum, străbătând cărările vieții și amintindu-mi de câtă monitorizare m-am bucurat pentru a nu mă rătăci vrăjit de iluzii deșarte pe cine știe ce coclauri, nu pot uita o întâmplare din cariera mea de realizator la redacția de folclor a Televiziunii Române, întâmplare care, dincolo de umorul bucovinean care mă caracterizează, vine să sublinieze un adevăr absolut privindu-l direct pe cel omagiat astăzi, pentru a unsprezecea oară: muzicianul PETRE BRÂNCUȘI, cel care ne-a fost ghid spre împlinirile carierei noastre muzicale, mai mult chiar, cenzor și corector permanent al devierilor noastre puerile sau orbești de la adevărurile artei muzicale. Într-o duminică liniștită de vară, la ora când țăranelor cuge-

tă după ce-o mâncat bine la prânz, străbăteam cu microbuzul ulița principală a unei comune ardelenne. Văzând pe o laiță la poarta gospodăriei un „cugetător” am oprit în dreptul acestuia, dându-i „bună ziua” și întrebându-l dacă ăsta este drumul pe care mergem noi! Răspunsul a fost mai mult decât perplex: „Mulțămim de bună zâua!” După ce s-a uitat de vreo două ori, dinspre unde veneam și înspre unde mergeam ne-o spus: „Da, ăsta-i drumul pe care mergeți, dar să nu vă abateți de la el că eu nu mai răspund!”...

MAEȘTRII MEI ÎN ALE MUZICII, ÎN MOD CU TOTUL DEOSEBIT PETRE BRÂNCUȘI, MI-AU SPUS CĂ RĂSPUND, EI ÎNȘIȘI, PENTRU TOATE ABATERILE NOASTRE DE LA DRUMUL CEL DREPT!

HRISTOS A ÎNVIAT! FIE CA LUMINA ÎNVIERII SĂ NE ARATE CALEA CĂTRE FAPTE BENEFICE! Să ne lumineze, pentru a câta oară?, sufletele răătăcitoare pe drumuri presărate cu asprimi și netezimi, după cum ne-au fost hărăzite de soartă, sau ni le-am căutat!

Mai port în suflet LUMINA BRÂNCUȘIANĂ a MESEI TĂCERII, a PORȚII SĂRUTULUI și a COLOANEI „FĂRĂ DE SFÂRȘIT”. Mai am un POD AL LUI DUMNEZEU, tot pe pământ gorjean, dar încă nu-i de vânzare... și nici nu va fi de vânzare, ci numai pentru LUMINARE! și mai am OAMENI DE SUFLET, pe care i-am cunoscut personal sau, incidental, în acele clipe unice de evocare a personalității unui muzician de talia maestrului PETRE BRÂNCUȘI: EDILI AI MUNICIPIULUI TÂRGU-JIU, CADRE DIDACTICE UNIVERSITARE, GIMNAZIALE, DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, OAMENI DE SUFLET care, prin strădania lor dusă până la renunțarea de sine, au întreținut viața cultural-artistică a GORJULUI la cele mai înalte cote. Amintesc, cu asumarea riscului omiterii, pe: Domnul inginer doctor FLORIN CÂRCIUMARU - primarul municipiului, pe Domnul inginer TITU PÂNIȘOARĂ- fostul primar al municipiului, pe Doamna IULIA VÂNĂ- actual viceprimar, pe Domnul profesor GHEORGHE GORUN - directorul Colegiului Național „SPIRU HARET” (fosta Școală Normală unde a fost elev viitorul mare muzician PETRE BRÂNCUȘI), pe Doamna profesor doctor MIHAELA SANDA POPESCU, o pildă de devotament pentru formarea unor profesii artistice, pe Domnul ION PREDOȘANU- redactor șef al revistei „GORJANUL”. TOATE ACESTE PERSONALITĂȚI MARCANTE UNITE SUB AURA UNUI SUFLET LUMINOS CUM ESTE CRISTIAN BRÂNCUȘI, FIUL CELUI OMAGIAT AICI LA TÂRGU-JIU. SĂ VĂ AJUTE DUMNEZEU!

Cu sufletul plin de căldura și lumina pe care plaiurile și oamenii Gorjului ni le oferă prin porțile deschise tuturor, cu aceeași generozitate, mă despart cu regret, dar și cu promisiunea unor viitoare pășiri pe aceste meleaguri sfinte, cu gândul la unul dintre cele mai emoționante cântece ale PRIVIGHETORII

GORJULUI, MARIA LĂTĂREȚU:

Tu mamă când m-ai născut
Mai bine să fi făcut
Două fântânele reci,
Între două dealuri seci!
Și din mâna mea cea dreaptă,

O cană de beut apă...
Și din mâna mea cea stângă
Un stejar, să facă umbră!

Am beut apă din izvoarele fermecate ale Gorjului, am adăstat la umbra stejarului luminos din sufletul Măriei și oricât veți încerca, DE MINE NU VEȚI SCĂPA!!! Vă mulțumesc mult pentru onoarea pe care mi-ați făcut-o de a mă invita la această ediție a Simpozionului Național „Petre Brâncuși” (**calde aplauze**). Moderatorul, Dna Mihaela Sanda Popescu: Un nume care nu mai are nevoie de nici o prezentare - Cristian Brâncuși (**aplauze**). **Cristian Brâncuși**: Stimat auditoriu, înainte de orice, vă rog să-mi permiteți să salut pe moderatorul acestui eveniment, dna Mihaela Sanda Popescu, pe dl. ing. Titu Pânișoară, pe oaspeții noștri aflați în prezidiu și pe dumneavoastră care, cu atâta atenție și răbdare ne urmăriți. Aș porni de la faptul că anul acesta, Petre Brâncuși ar fi împlinit 85 de ani!... Am lucrat intens în ultimele luni, la pregătirea pentru tipar a volumului intitulat „Monumente ale culturii muzicale românești”, semnat de muzicologul Petre Brâncuși, care se ocupă de documentele muzicale, din antichitate până în secolul al XVI-lea pe teritoriul țării noastre. Numeroase dovezi atestă o activitate cultural-muzicală bogată și continuă. Fenomenul este privit dintr-o perspectivă amplă, prin referirile la arheologie, arte plastice, iconografie etc. dar și prin conexiunile de tip muzical cu restul continentului. Dincolo de latura subiectivă, firească într-o astfel de situație, parcurgerea materialului dens, structurat judicios și prezentat într-o formă atractivă, mi-a stârnit numeroase gânduri legate, în primul rând, de relația dintre muzicolog și muzica religioasă, viața spiritual-religioasă fiind o componentă vitală a culturii românești care vizează întreaga noastră evoluție istorică. Mi-am amintit de călătoria făcută cu familia, prin 1968 ori 1969, la mănăstirile din Moldova, când tata avea lungi discuții cu mai-marii lăcașurilor de cult și când petrecea ore bune în bibliotecile de acolo! Acum am constatat că cercetarea muzicală a fenomenului ecleziastic în țara noastră a fost și este profundă și vastă pe linia secției de muzicologie a UCMR. Și-au adus contribuția bizantinologi și muzicologi de frunte din țara noastră precum I. D. Petrescu, Gheorghe Ciobanu, Titus Moisescu, Marin Ionescu, Sebastian Barbu-Bucur,

Grigore Panțiru, Hrisanta Trebici-Marin, C. C. Ghenea, Larisa Agapie, Ștefan Bârsănescu, N. N. Smochină, Adriana Șirli, Romeo Ghircoiașu, Cristian Ghenea, Viorel Cosma, Vasile Tomescu, Octavian Lazăr Cosma, Vasile Nicolescu ș.a. Cercetările s-au materializat în volume importante reunite sub cupola intitulată „Izvoare ale muzicii românești” în colecții impresionante printre care Documenta și Transcripta în care sunt prezentate și interpretate cele mai vechi manuscrise medievale de pe teritoriul nostru, de o valoare excepțională. Volumul „Monumente ale culturii muzicale românești” scoate în evidență măreția Școlii muzicale de la Putna, mănăstire ctitorită de Ștefan cel Mare. Vestitul domnitor s-a dovedit un spirit luminat, în vremea lui artele plastice (sculptura în piatră și în lemn, pictura bisericească și icoanele), arhitectura, arta brodatului, argintăria și, iată, instrucția și muzica de cult au cunoscut o înflorire fără precedent. Manuscrisele din secolul al XIV-lea, care au rezistat timpului, au fost realizate în porție importantă la porunca lui Ștefan cel Mare și sunt la nivelul capodoperelor europene. Figura cea mai reprezentativă a fost Evstatie Protopsaltul, compozitor și caligraf, un adevărat corifeu, care a întocmit culegerea de creații personale (cântări de strană) cunoscută sub denumirea de Antologhion. Volumele asemănătoare dar individualizate care conțin și lucrări ale lui Evstatie dar și ale altor zeci de compozitori, aflate la Iași, Dragomirna, Neamț, la Mănăstirea Leismos, Moscova, Sankt-Petersburg și chiar la Leipzig, își au originile tot la Școala muzicală de la Putna și demonstrează forța și aria de răspândire a gândirii lui Evstatie și a celor ce i-au urmat. Manuscrisele la care facem referire arată că pe teritoriul nostru cântarea slavonă, notația muzicală și cea literară de cult s-au împletit cu cea greacă și bizantină, acestea fiind uneori preponderente și care conduc la ideea unor legături puternice cu Muntele Athos și Constantinopolul. Muzicologul Petre Brâncuși se apleacă și asupra unor documente relevante din Transilvania, precum Vigiliilele descoperite la Gura Mare, lângă Sibiu, sau culegerea intitulată *Odae cum harmoniis ex diversis Poetis in usum Ludi literari Coronensis decerptae*, lucrare apărută ca o încoronare a „epocii de lumină școlară” spre uzul gimnaziului întemeiat de Johannes Honterus în Brașov, în secolul al XVI-lea. Indirect, autorul aduce un omagiu celor ce s-au aplecat cu atențiile, răbdare și pricepere asupra acestor documente, punându-le în valoare.

Maestrul Vasile Tomescu, ani buni în conducerea UCMR, mi-a relatat că în anul 1968, muzicologul Elena Tonceva din Bulgaria a solicitat și a obținut acordul de a studia și fotografia volume fundamentale ale bisericii noastre, aflate în Biblioteca Academiei Române, condusă, la vremea respectivă, de Șerban Cioculescu. Documentele vizate au apărut în presa de specialitate din țara vecină

ca fiind copii ale unor documente anterioare bulgărești. Disputa era mai veche, de-a lungul timpului bizantinologiei noastre, în special Gheorghe Ciobanu, aducând dovezi de netăgăduit că manuscrisele respective au apărut pe teritoriul nostru și fiind în proporție considerabilă de factură greacă și bizantină. Posibil ca întâmplarea respectivă să fi impulsionat cercetările la noi în țară dar ele începuseră deja de decenii bune. Interpelată, câțva timp mai târziu, la congresul de bizantinologie de la Bytgoszcz - Polonia, doamna respectivă a recunoscut, deși neoficial, eroarea. În presa de specialitate din țara vecină, se pare că disputa s-a stins.

Volumul lui Petre Brâncuși, achiziționat de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și predat spre publicare Editurii Muzicale din București în 1986 - fiecare filă purtând ștampila de rigoare - făcea parte dintr-un complex de cinci volume grupate în trei tomuri, cel dintâi, acesta, fiind cel introductiv, tomurile doi și trei având câte două părți. Din păcate, cu toate eforturile pe care le-am depus, nu l-am depistat decât pe acesta, el ajungând la mine prin bunăvoința muzicologului Petre Codreanu.

Profit de ocazie pentru a aduce, iarăși, mulțumirile mele și ale familiei Consiliului Local și Primăriei Municipiului Târgu-Jiu, domnului inginer dr. Florin Cârțumaru, Primarul Municipiului pentru sprijinul constant acordat organizării simpozionului, precum și finanțării volumelor dedicate acestui eveniment. Îl salut cu deosebită considerație pe dl. ing. Titu Pănișoară și-i mulțumesc încă odată pentru tot ce a făcut pentru acest simpozion. Îi urăm din suflet viață lungă cu sănătate și bucurii alături de cei apropiați Domniei-Sale. Mulțumesc, de asemenea, tuturor participanților la acest simpozion și celor care, într-o formă sau alta și-au adus contribuția la buna desfășurare. Vă mulțumesc și dvs. pentru atenție! (**aplauze**).

Moderatorul: Muzicologul și criticul muzical Vasile Tomescu, aflat în imposibilitatea de a veni la Târgu-Jiu, ne-a trimis un amplu material. Din impresionanta biografie a Domniei Sale am selectat următoarele: s-a născut la 1.06.1929, la Rădulești, jud. Ilfov. Studiile muzicale le-a început la Șc. Normală de învățători din Buzău (1942-1946) și la Șc. Normală pentru învățătura Poporului Român din București (1946-1950) continuându-le la Conservatorul din București (1948-1953) având profesori de mare calibrul, la vremea respectivă. Și-a luat doctoratul în muzicologie la Universitatea Sorbonne de Paris, FACULTÉ DES LETTRES ET SCIENCES HUMAINES (1970), cu profesorul Jacques Chailley, având ca teză lucrarea HISTOIRE DES RELATIONS MUSICALES ENTRE LA FRANCE ET LA ROUMANIE. DES ORIGINES AU COMMENCEMENT DU XX-E SIECLE. A fost redactor, redactor șef adjunct și redactor șef (1964-1989) la revista MUZICA din București, secretar al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România (1963-1990). A susținut un curs de istoria muzicii la Inst. de Artă

Teatrală și Cinematografică I. L. CARAGIALE din București (1958). A publicat studii, articole, eseuri, cronici muzicale, recenzii în numeroase publicații din țară și străinătate. A susținut conferințe, referate, comunicări științifice în țară și peste hotare (URSS, Germania, Franța, Italia, Polonia, Suedia, Elveția, Republica Moldova). A realizat emisiuni de radio și televiziune. A colaborat cu articole lexicografice la ENCICLOPEDIA MUSICALE RICORDI, MGG, RIEMANN-MUSIKLEXIKON, MUSICA - ENCICLOPEDIA STORICA UTRT (Torino), ENCICLOPEDIA CIVILIZAȚIEI ROMÂNEȘTI, DICȚIONARUL ENCICLOPEDIC ROMÂN ș.a. A semnat prezentări de discuri cu caracter monografic, prefețe la monografiile, ediții critice (Paul Constantinescu - Kassel). Este membru al Societății Franceze de Muzicologie, din 1967, al Asociației Internaționale a Doctorilor Universității din Paris (1970), membru corespondent la Academia de Științe Sociale și Politice din România (1970). A fost distins cu Premiul Academiei Române (1967, 1982), cu Premiul KASTNER-BOURSAULT al Academiei de Arte Frumoase din Paris (1976), cu Premio Nazionale del Lavoro LA MINERVA D'ORO din Roma (1985), cu Premiul Uniunii Compozitorilor (1991), cu titlul de Doctor Honoris Causa al Universității Naționale de Muzică din București (1999). Este autorul unei impresionante opere muzicologice.

Acestea au fost, succint, datele biografice ale maestrului Vasile Tomescu. Materialul pe care ni l-a trimis se intitulează: „Cristian Brâncuși, un muzician de elită” și va fi citit de poetul, prozatorul, jurnalistul și pedagogul Ion Popescu-Brădiceni. Să-l urmărim! **(aplauze).** **Ion Popescu-Brădiceni:** Particip cu deosebită bucurie la acest simpozion și vă rog să-mi dați voie să vă prezint alocuțiunea venerabilului muzicolog Vasile Tomescu.

„Dedicând muzicii întreaga lor energie creatoare, un număr de slujitori ai acestei arte s-au consacrat, după modelul enescian, deopotrivă compoziției și interpretării, cum o ilustrează drumul străbătut de Alfred Alessandrescu, Ion Nonna Otescu, Mihail Jora, Mihail Andricu, Theodor Rogalski, Dinu Lipatti, Ionel Perlea, Constantin Silvestri. În același secol XX, Dimitrie Cuclin a abordat cu ardoare compoziția ca și estetica muzicală. Toți acești maeștri au activat, de asemeni, cu nețărmurit devotament, în domeniul formării tinerelor generații de creatori, interpreți și teoreticieni. Era prin excelență epoca echilibrului organic între cuceririle artei în ansamblul manifestărilor sale și propria viziune a unui „muzician complet” de genul căruia istoria a fost în trecut atât de darnică.

Odată cu tulburătoarea devenire a artei sonore în epocile modernă și contemporană, extrema solicitare în planul compoziției, artei interpretative, teoriei și esteticii muzicale a produs o pronunțată specializare. Întruchipează însă idealul „muzicianului complet” nume ca Richard Wagner în secolul XIX, Paul Hindemith

În secolul XX și, mai aproape de timpul prezent, Leonard Bernstein, compozitor și dirijor, Pierre Boulez, compozitor, teoretician și dirijor, pentru a ne limita la câțiva dintre corifei. Am făcut această evocare pentru a înțelege complexitatea drumului pe care îl parcurg generații de muzicieni români contemporani. Ne referim astfel la compozitori afirmați și ca exegeți precum Pascal Bentoiu, Ștefan Niculescu, Doru Popovici, la compozitori afirmați și ca dirijori precum Remus Georgescu sau Emil Simon, Cornel Țăranu - compozitor, exeget și dirijor din generațiile de un bun timp consacrate, și ei, ca și maestrii lor, profesori de prestigiu. Și ilustrează în aria culturii românești și universale voința și capacitatea de a vibra în consonanță cu evoluția artei sonore în permanent proces de aprofundare a gândirii, de înnoire a limbajului, de îmbogățire a resurselor de ordin tehnic și expresiv. Talente aflate în plină afirmare, ei asigură permanenta devenire a artei sonore punând în valoare cuceririle acumulate de predecesori ca și rezultatul propriei experiențe.

O ilustrare a dezvoltării complexe a muzicii românești în zilele noastre ne oferă Cristian Brâncuși - compozitor, dirijor, teoretician și profesor, participant la dezbateri consacrate progresului artei sonore. Fidel crezului însușit în mediul de familie, ca fiu al eminentului muzicolog și profesor Petre Brâncuși, demonstrând vocație de autentic profesionalism, Cristian Brâncuși a studiat la București cu prestigioși maeștri amintiți mai sus și s-a specializat la Weimar, Viena, München ca discipol al unor personalități proeminente, printre care Igor Markevitch, Karl Österreicher și dirijorul român Sergiu Celibidache. Și-a pus în valoare cunoștințele și experiența dobândită activând în domeniul compoziției, al artei dirijorale în compania ansamblurilor simfonice, camerale și coral de sub egida Radiodifuziunii Române, dar și ca invitat să susțină concerte în alte centre românești, din Europa - Germania, Italia, Belarus, Ucraina, Bosnia-Herțegovina, Serbia, Ungaria, Bulgaria, Polonia, Spania, Franța, Anglia - din SUA, din America de Sud - Venezuela, Uruguay și Asia - Filipine și în Coreea de Sud. Dăruirea sa artistică se întregește cu activitatea de profesor la Universitatea Națională de Muzică București. A pregătit studenți din țara noastră, din Grecia, Argentina, Albania, Norvegia, Elveția, SUA și Coreea de Sud, mulți dintre ei activând în viața muzicală din România, Albania, SUA și chiar Australia. A susținut cursuri de măiestrie dirijorală în Italia, Venezuela și Anglia. În prezent conduce cursuri de studii aprofundate la Universitatea bucureșteană.

Arta sa dirijorală se caracterizează prin potențarea valențelor cu care se identifică partitura clasică sau modernă, marcate cu sobrietate, eficiență, printr-o gândire personală adecvată epocii și stilului de referință, prin trăirea intensă a fenomenului muzical.

Cristian Brâncuși este autorul unor compoziții care s-au impus datorită spiritului contemporan de structurare a formei, de concretizare a limbajului, de reliefare a expresiei. S-au distins astfel creații precum - Sonata pentru pian, Variațiunile pentru violoncel solo, Passacaglia pentru cor și percuție, Cantata „Țară de dor”, pe versurile lui Nicolae Coman, două cvartete pentru coarde dar și „Armonii lirice” din ciclul „Columna”, ópus prezentat în primă audiție la 23 martie 1983 în compania Orchestrei Naționale Radio.

În orizontul preocupărilor sale s-a remarcat o dăruire aparte concretizată sub titlul Estetica muzicală în viziunea lui Dimitrie Cuclin, sinteză impresionantă prin profunzimea investigației și claritatea cu care a pus în relief problematica greu accesibilă dezvoltată de magistrul român, la rândul său discipol al venerabilului muzician francez Vincent d’Indy. Teza elaborată de Cristian Brâncuși a suscitat o memorabilă dezbatere cu participarea specialiștilor, finalizată prin acordarea înaltului titlu de Doctor în muzică de către Universitatea Națională de Muzică din București. Anul acesta, în septembrie, se împlinesc 30 de ani de activitate a lui Cristian Brâncuși în cadrul Radiodifuziunii Române, activitate tradusă în sute de concerte simfonice, camerale, vocal-simfonice, ciclul opera în concert ori opere pentru copii, programe lecții sau festive, spectacole pentru televiziune. De asemenea, în fonoteca acestei instituții se găsesc înregistrări care însumează mii de minute. Cristian Brâncuși a dirijat lucrări a peste 90 de compozitori români, atât în imprimări cât și în concertele din țară și în cele de peste hotare. Numele său apare pe zeci de CD-uri realizate de către casele de discuri - Electrecord, AKSAK (Franța), UCMR în colaborare cu Musica 2001 și Star Media Music. Aspecte ale afirmării sale în domeniul creației și al activității dirijorale și de exeget al muzicii sunt relevate în Hubners Who is Who - Enciclopedia personalităților din România - 2006, în studii, în lucrări lexicografice și în cronici românești și de peste hotare; în acest din urmă sens se impun articolele publicate în Freie Wort Suhl, Germania (21 și 23 III 1985), La Verdad. Maracaibo, Venezuela (20 V 1998), Orchestra. Montevideo, Uruguay, (octombrie 1999), pentru a da numai câteva exemple. Memorabile au rămas spectacolele susținute pe scena Operei Române din București, Cluj-Napoca, Sofia, în compania unor renumiți soliști precum Eugenia Moldoveanu, Silvia Voinea, Nicolae Herlea, Pompei Hărășteanu ș.a.

Toate aceste aspirații și împliniri cu care se identifică Cristian Brâncuși îi conferă credem, calitatea și responsabilitatea de „muzician de elită”.

Vasile Tomescu,
Doctor al Universității din Paris,
Doctor Honoris Causa al Universității Naționale de Muzică București

(**aplauze susținute**) **Ion Popescu-Brădiceni**: Aș dori să mai adaug câteva cuvinte din partea mea. Și eu mă consider un discipol al lui Petre Brâncuși. De ce? Vă lămuresc! Maestrul Petre Brâncuși, căruia eu îi spuneam nea Petrică Brâncuși, întrucât îi sunt nepot, m-a dus la Revista „Luceafărul”.... și m-a prezentat....din Brădicenii noștri de acasă, e nepotul meu... scrie poezie, vă rog să vedeți ce poezie scrie... și Teodor Baciuc spune - domnule este publicabil dar hai să mai amânăm puțin. Sigur, unchiul meu mă avertizase că literatura este un drum lung și dificil. Discuțiile ulterioare, întâlnirile de aici de la Târgu-Jiu au confirmat cele spuse de Petre Brâncuși dar și ceea ce credeam eu atunci, dacă scriam și eu amorf. Petre Brâncuși a contribuit la formarea mea ca om și artist și de aceea eu mă consider un discipol al său. Să nu uităm că și eu și Cristi suntem des la Brădiceni și împreună serbăm „Serile de la Brădiceni”. Vă mulțumesc! (**aplauze**) **Dna Mihaela Sanda Popescu**: Urmează rubrica „Cine dorește să mai intervină?” Domnul Ion Sanda. Pofțiți.... **Domnul Sanda** ...Onorat prezidiu, stimați profesori universitari, stimați invitați de prestigiu la acest simpozion, doresc numai să vă felicit pentru ceea ce ați realizat și, în mod deosebit, țin să felicit și pe Doamna Mihaela Popescu, excelenta moderatoare, jos pălăria (**aplauze**). Țin să felicit și conducerea primăriei din Târgu-Jiu, pe cei ce s-au străduit să continue această acțiune națională. L-am cunoscut personal pe muzicologul Petre Brâncuși și vreau să vă spun că vin de la o manifestare ce se ține la Peștișani! Și acolo se vorbește de Petre Brâncuși. Este un lucru deosebit. Atât am avut de spus! (**aplauze**) **Dna moderator**: Mulțumim domnului Ion Sanda și înainte de momentul artistic de mare anvergură care va urma, aș vrea să mulțumim și noi participanților la acest simpozion și să le înmânăm diplomele de excelență pregătite de Consiliul Local al Municipiului Târgu-Jiu. Și pentru că locul domnului inginer Titu Pânișoară ar trebui să fie aici, lângă noi, dar din modestie a ales să urmărească lucrările simpozionului din sală, domnul profesor Cristian Brâncuși și cu mine, venim până la dumneavoastră să vă înmânăm această diplomă (**în aplauzele asistenței, se înmânează diploma de excelență domnului inginer Titu Pânișoară**). Apoi, doamna Mihaela Sanda Popescu înmânează diplome tuturor participanților la simpozion. Membrii prezidiului și publicul sunt invitați să asiste la programul artistic oferit de Anca (vioară) și Radu Sinaci (violoncel) cu lucrări din creația compozitorului Reinhold Gliere.